Ч. 44 Пятниця 26 лютого (10 марта) 1899. Рік IX

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої".

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провінциї:

на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:

на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Сойм краєвий.

На вчерашнім засіданю сойму підпирав пос. Малаховский петициї: громади міста Сянока о відписане залеглостий на емеритури учителів шкіл народних і петицию заряду польского товариства педаґоґічного о зменшене літ служби до 35. — Преосьв. еп. Чехович підпирав петицию СС. Служебниць Пречистої Діви Мариї в Кристинополи на удержане новіцияту.

Перед приступленем до порядку дневного відповідав правительственний комісар ґр. Лось на поставлені на попередних засіданях інтерпеляциї а між тими на слідуючі дві замітнійші: на інтерпеляцию пос. Шведа в справі уділюваня склепам „кулок рільничих" концесий на трафіки і пос. Окуневского о то, що рускі сьвященики цілими місяцями а навіть роками не дістають конґруальної платні а то длятого, що староства не видають руских асиґнат а уряди податкові не мають руских аркушів виплати — спеціяльно же що парох в Колоколині о. Петрицкий не одержав платні через 3 роки та що єму доси не віддано ґрунтів ерекціональних.

Що до справи трафік то річ така: Рескриптом з 20 падолиста 1896 р. унормовано справу трафік в той спосіб, що о скілько не розходить ся о надане концесиї на трафіку нормальним компетентам т. є. емеритованим слугам державним і вдовицям та сиротам по них, то они віддають ся в дорозі публичної ліцитациї тим, що подадуть найкористнійшу оферту. Уповажнене до продажи тютюну може бути надане лиш особам фізичним, а надаване особам юридичним, до котрих і „кулка рільничі" належать, було з засади недозволене. Міністерство скарбу однакож постановило відступити від сеї засади і надавати позволене і особам юридичним, там, де о трафіку не убіґають ся нормальні компетенти. Отже „кулка рільничі" доставали і будуть діставати концесиї о скілько то можливе, але щоби їм надавано трафіки без взгляду на віддалене від инших трафік, то не може бути, бо трафіки можуть лиш там бути де їх зі взгляду на місцеві відносини потреба.

Що до інтерпеляциї пос. Окуневского, то правительственний комісар так річ представив: Намістництву не звістно, щоби якісь гр. кат. сьвященики літами не побирали конґруальної платні, бо на то ніхто не жалував ся, крім одного о. Петра Петрицкого з Колоколина. А справа о. Петрицкого була така: Коли о. Петрицкий дістав канонічну институцию на парохію Колоколин, староство в Рогатині перевело віддане єму темпоралий. О. Петрицкий не хотів обняти ґрунтів а жадав, щоби насамперед виміряно ґрунти, котрі попередний парох виміняв. Комісар староства узискав згоду властителів заміняних ґрунтів, але не пристав на то, щоби ґрунти вимірювано, бо приписи до того не обовязують, а річию пароха єсть завізвати прокураторию скарбу, коли побачить, що границі ґрунтів нарушене а вимірюване не має ніякої ваги і виставило би лиш фонд релігійний на кошти. О. Петрицкий жалував ся відтак, що єму ґрунтів не віддано а всі заходи консисториї, щоби він ґрунти не приняв, не довели до нічого, отже о. Петрицкий мусить вину приписати свому упорови. Доповнене конґруи висиґновано о. Петрицкому ще 7 падолиста 1895 р. і поручено старосту в Рогатині, щоби єго о тім повідомлено. Староство зробило то, але повідомлене видало в польскім язиці, котрого о. Петрицкий не хотів приймити. Староство в Рогатині поступило невластиво, отже коли о. Петрицкий того зажадав, видано єму повідомлене о асиґнаті по руски дня 28 липня 1898 р., а о. Петрицкий відобрав залягаючу належитість з кінцем липня 1898 р. Що о. Петрицкий пізнійше своїх належитостий знову не відбирав, о тім намістництво не знає нічого.

По відповідях правительственного комісаря мотивував пос. Крамарчик своє внесене в справі зміни устрою семінарий учительских. — Тираві сільній уділено концесиї від перевозу на Сяні під Мриголодом. — На внесене пос. Бойка відложено проект закона будівельного для сіл і поменших сіл та місточок до слідуючого тиждня. (Конець справоздання із сего засідання подамо слідуючим разом).

---

9)

ІНДИЯ, ЄЇ НАРОДИ І ЇХ ІСТОРИЯ.

(*Після Пфлюк-Гартунґа, Танера, Веґенера і др. зладив К. Вербин*).

IV.

Бенарес — найсьвятійше із сьвятих міст индийских. — Населене міста і улиці в нім. — Сьвятиня богині Дурґи і керниця мудрости. — Сьвяті місця купелеві над Ґанґесом. — Кусень фантастичних середновічних часів. — Сьвятий час купелевий. — Палене мерців і віра Індів.

(Дальше).

Найкрасший час до купаня для Гіндів, то передполудне. Ще заким сонце зійде, ідуть вже путники тисячами з міста до ґатів над рікою а з ними і місцеві люди. Чи на дворі спека, чи студено, чи ясно або густі хмари закривають сонце, все одно; Гінду купають ся, бо-ж преці многі з них ішли того сюди тисячі кільометрів, з Мадрасу, Бомбаю, Цейльона, Дарджілінґа, Непаля, ба й з Кашміра, а всі хотять змити в сьвятім Ґанґесі гріхи з себе. Кождий з ґатів має своє окреме призначіне: один малежить лиш до якоїсь одної касти, другий призначений лиш для людий, що хотять лічити ся від таких а таких недуг, третий очищає лиш від деяких окремого рода гріхів, четвертий має знов таку чудотворну силу, що жінки, котрі в нім скупають ся, будуть мати богато і красних дітий, і т. д. Єсть там і такий найсьвятійший із сьвятих ґатів, що навіть і самі боги мають заслугу, коли в нім купають ся. На плятформі того ґата показують витесані в камени дві стопи — сліди ніг бога Вішну, що лишили ся ще з тої пори, коли він спустив ся з неба на землю.

Так отже до тої романтичної архітектури прилучає ся ще в красі ранного індийского сонця ще й множество людий, що виглядають здалека якби якісь ріжнобарвні точки, котрі заєдно рушають ся і не мають спокою. Коли-ж їхати близько вздовж берега, то видко сцену за сценою, а кожда в своїм роді і живописна. Тут стоять по поясь у воді брунатні люди у всіляких відтінках своєї барви тіла аж майже до европейско білої, котрою відзначають ся рахмани найвисшої касти; они схиляють ся і всілякими релігійними рухами змочують собі всі части тіла сьвятою водою; пють єї, набирають в посудини, що з собою принесли, щоби єї занести домів, полочуть і перуть свою одіж, кидають сьвячене зіле на воду а до того висипають з мисочок риж або виливають молоко; з побожним одушевленем споглядають мовчки на сонце або шепчуть довгі молитви, вложивши праву руку в мішочок від молитви, котрий мусить так виглядати як голова сьвятої корови а при тім виликують на весь голос якесь одно сьвяте імя, і т. д.

Деякі ґати суть призначені лиш для женщин, котрі впрочім завсігди так купають ся і миють ся, що ніколи не нарушують приличности. Матері купають і миють свої діти, хлопці скачуть у воду і бовтають ся в ній — словом, щораз то инші сцени. Найбільше впадають в очи пишні контрасти красок, коли приходять нові богомольці в своїх ріжнобарвних одежах, та статочно і з повагою сходять долі сходами до ріки. Бенґальці, що не носять ніякого накритя на голові і лиш завивають ся в довгі і широкі білі плахти, виглядають в яснім сьвітлі сонця як давні Римляни в своїх тоґах.

На висших степенях сходів сидять священослужителі під величезними круглими парасолями, а доокола них стоять товпи вірних і слухають уважно, що они говорять, та дають їм гроші на боже. Трохи подальше сидять або лежать на земли більше або менше страшні постники і факіри, майже зовсім голі, з замещеним попелом лицем і розпатланим волосем, закрашеним на червоно. Декотрі витягають руки і просять милостині, инші сидять як неживі і дивлять ся в стовп, мов би вдоволяли ся лиш тим, що богомольці їм дивують ся. Один з тих покутників роздер собі цілу литку і дивить ся на то, як мухи цілими роями присіли рану, та спокійно дає ся їм мучити. Ще инші держать руки над самою гранею і припікають їх, а богомольці дивлять ся побожно на всі ті муки і скидають їм гроші. Тимчасом в горі краєм берега ідуть богомольці довгим рядом, один за другим; они ще дома обіцяли ся, що обійдуть сьвяте місто тілько а тілько разів доокола, заким вернуть назад до дому.

Але найдивнійшим зі всіх ґатів, то сходи

Новинки.

Львів дня 9-го марта 1899.

— **Засїдане Видїлу Руского товариства педаґоґічного** відбуде ся в суботу дня 18 марта о годинї 6-ій де звичайно.

— **В школї хмелярства** в Старім селї коло Львова курс науки буде отворений в сей спосіб, щоби ученики виходили з сеї школи безпосередно перед хвилею, в котрій зачинає ся управа хмелю. Крім сеї науки мають ученики набути в школї ще дальших відомостий в иншім заводї, котрий улекшив би їм узискане посади хоч би в менших хмелярнях. Комітет господарского товариства оголошує конкурс на безплатні місця в тій школї. Конкурсові стипендиї вистануть на цїлковите удержане ученика підчас его побуту в школї. Першеньство будуть мати ученики, котрі слухали курсу минулого року а не набули ще належитої вправи на самостійних хмелярів, відтак кандидати, котрі вже працювали в огородничім заводї. Пожаданою є також річию, щоби кандидати уміли читати і писати. Науку повтарянья, особливо рахунків, побирати будуть ученики в недїлї, сьвята і слїтні дни. До школи можуть бути принятими і не-стипендисти за місячною оплатою 12 зр. за харч, помешкане і науку. Подання треба вносити до комітету товариства господарского у Львові найдальше до 15-го марта с. р.

— **Читальня „Просьвіти" у Львові** повідомляє своїх членів, що дня 12-го с. м. (в недїлю) відбуде ся відчит для членів читальнї. Початок точно о 6-ій годинї вечером. Льокаль читальнї находить ся в Ринку ч. 10 (дім „Просьвіти"). О численну участь просить — *Видїл.*

— **В Перемишлянах** завязало ся і уконституувало ся дня 1 лютого с. р. „Товариство взаїмної помочи учителїв і учительок шкіл народних". До видїлу увійшли пп.: Ів. Вертипорох (голова), М. Головчак (заступник голови), М. Продзевич, С. Вопчак, М. Рихвицкий, В. Навроцкий і М. Дозорцївна.

— **З Калущини пишуть нам:** З нагоди 50-лїтного пановання „Єго Величества Франц Йосифа І. жовніри Хотиньскі, обдарені медалями ювілейними, спонукали одні других, щоби за здоровле свого любимого Монарха відправило ся в місцевій церкві богослужене. Отже в суботу по Стрітеню с. р. на голос звона церковного, мов на голос барабана военного, зийшло ся вскорі около 50 воїнів, в сьвяточній сїльскій одежи, з блискучими на грудех медалями, до церковцї, щоби вислухати Богослуженя, котре відспівав Вч. о. Янович, парох місцевий. По Богослуженю відправила ся ще панахида за упокій бл. п. Цїсаревої Єлисавети і Престолонаслїдника Рудольфа, а в кінци посьвящене медалїв. По тих всїх церемонїях удали ся всї жовнїри до дому господаря, першого провізора церковного, ч. Олекси Драґана, вислуженого улана, і забавляли ся чесно і весело до пізної ночи, співаючи гимн народний, многолїтствія і пісни военні; а старші віком жовнїри оповідали події з війн від р. 1848 почавши, аж до послїдних, котрих були наочними сьвідками і котрим то оповіданям всї присутні з великим одушевленем прислуховали ся.

— **З Ягольницї пишуть нам:** Дня 7 с. м. відбуло ся у нас торжество устроене вислуженими воїнами, котрі одержали медалї. Згаданого дня наймили Службу Божу в обох церквах, т. є. в рускій і латиньскій в Ягольници місточку, де о годинї $7\frac{1}{2}$ рано при вистрілах з моздірів вирушили зібрані старі воїни з попричіплюваними медалями під командою вислуженого фельдфебля і з трубачем також вислуженим, котрий приграввав на трубі марш войсковий до сьвятинї, перше римо-католицкої а потім рускої, де вислухали Служби Божої за здоровле нашого Найяснїйшого Цїсаря Франц Йосифа І., а потім ще парастас за упокій бл. п. Цїсаревої. Всїх згромаджених воїнів було 86 людий. — *М. Дерманьский.*

— **Родинне нещастє.** В Коровниках під Перемишлем лучила ся сими днями незвичайна родинна трагедия. Стефан Микита, старий вже господар, видав був доньку замуж і записав їй та зятеви цїлий свій маєток. Зразу жили з собою в згодї, потім зачали ся сварнї і бійки. Старий їм заваджав. Якось перед тиждем зять не хотїв дати Микитї коний до виїзду. Розжалений Микита постановив на недобрім зятю пімстити ся. В ночи взяв сокиру і ударив нею з цїлої сили сплячого зятя в голову. На щастє зять мав на чолї сплетені руки і тим уратував ся перед нехибною смертию. Окровавлений зірвав ся на рівні ноги і зачав кричати о поміч. Микита настрашив ся. Зі страху перед карою вибіг до стодоли і там повісив ся.

— **Страшний вибух** лучив ся в Білїмстоцї в Росиї дня 26-го лютого в домі банкира Городища, положенім в ринку. Нещастє стало ся в склепі підчас приготовлюваня до руху кінематоґрафу, що мав бути осьвітлений при помочи сьвітла Дрімонда. Внаслїдок вибуху один робітник пострадав житє на місци, а властителя кінематоґрафу, 28-лїтного Йосифа Масловского попарило так тяжко, що той по двох годинах віддав духа. Вибух був дуже сильний. Всї доми в ринку затрясли ся, а стражник на вежи ратушевій, не знаючи, що стало ся, дав алярмовий сиґнал. На місце прибула сейчас огнева сторожа. Щастє велике, що до вибуху прийшло перед початком представленя.

— **Найсильнїйшим чоловіком** на сьвітї є продукуючий ся тепер в цирках Парижа Італїянець Ніно. Родив ся він в Мілянї, де від молодих лїт вправлював ся в підношеню тягарів. На вид здає ся звичайним чоловіком, не визначає ся нї надзвичайним зростом анї будовою тїла, а важить ледве 80 кільоґрамів. Однак він без напруженя підносить тягари ваги 800 кільоґрамів, в зубах потрафить держати тягар ваги 40 клґр., а рівночасно носити в руцї дорослого чоловіка. Найбільшим доказом его сили є се, що підносить в гору зелїзну штабу, на котрої кінцях находять ся дві металеві півкулї, а в них сидять по трех дорослих людий. З такими „тягарами" балянсує він по цирковій аренї. Сей новочасний Самсон, чоловік ще молодий готов через безнастанну вправу набрати ще більшої сили.

— **Днем самоубийників в Празї** була ся недїля (5 с. м.) Тої недїлї якийсь підофіцир і один цивільний кульками з револьвера зробили конець свому житю, один драгон повісив ся, одна особа кинула ся під зелїзничі колеса і погибла на місци, а одна особа смертельно покалїчила ся вистрілом з револьвера.

— **Бальоном з Анґлїї до Франциї.** Анґлїйский воздухоплавець Спенсер відбув недавно подорож бальоном з Анґлїї до Франциї. В часї сеї подорожи мав Спенсер богато перепон і мало що житєм єї не переплатив. Широта каналу в місци, куди летїв бальон, виносила 15 ґеоґрафічних миль. Була хвиля, коли бальон зачав нагло опадати і вже дотикав ся води, а морскі филї скакали до коша, неначе б хотїли его стягнути в безодню. Сьмілий воздухоплавець викинув остатки тягару і бальон помчав стрілою в гору, причім вітер гнав его заедно в сторону Франциї. Спенсер причалив щасливо на землю в Нормандиї під Феками. Селяни збігли ся з цїлої околицї і приняли его гостинно. Спенсер з вдячности розвинув французку хоругов і закликав: „Нехай живе Франция!" Оклик сей повторено з одушевленем Коли-ж воздухопла-

---

звані Манікараніка. То найсьвятїйші сходи, бо тут відбуває ся палене мерців; єсть то мала, брудна закутина, котра досить стрімко спадає до ріки. Там зносять мерців і складають насамперед на найнизшім степени так, щоби їм ноги виставали у воду; то їх послїдна купіль, заким будуть спалені. Само палене єсть неконче відражаюче, бо тїло складають на купу дерева і вкривають зверха знов деревом, так, що коли оно зачне добре горіти, то анї не видко, анї не чути як на нім тїло пече ся і згаряє. Звичайно складають на однім кострі три або й чотири трупи завинені в білі плахти і прибрані вінцями з цьвітів, а костри уставляють над самою водою. На примурках і степенях того ґата сидять доокола костра люди а служба похоронна довгими зелїзними друґами поправляє огонь. Скоро костер згорить, очищують місце і змітають вугле та попіл в руку. Буває тогди і так, що разом з попелом підуть у воду і недогорені части тїла, пливе наприклад недопалена голова мерця помежи тих, що купають ся у водї, але то нікому нїчого не вадить, нїхто на то й не зважає. Надлїтають ворони і сїдають на пливуче по водї недопалене тїло і забирають ся вже з дзюбами до него, аж надпливають величезні риби і справляють остаточний похорон правовірному Гіндови. Коли померший був жонатий, то вдовиця по нім, коли тїло згоріло, приступає убрана біло до того місця де був костер і виливає на землю молоко з горнятка і висипає риж, а відтак начерпає глиняним збанком води з ріки і відвернувши лице виливає єї через плечі позад себе, а збанок кидає також позад себе на землю та розбиває его і тогди вертає домів. Давнїйше палено і вдовицї живцем з їх помершими мужами, але правительство анґлїйске заказало то робити.

Все то може зробити на Европейця, чоловіка мягкого серця страшне вражіне, але для Гінда нема в тім нїчого страшного, бо то его така віра. Він вірить в то, що душа его вийшла із тїла, в котрім через якийсь час перебувала, щоби опісля перейти в инше тїло; творива, з яких складало ся давнїйше тїло, вийшли із всесьвітної природи, що єсть для него богом, і вертають до неї назад, щоби їй послужити до збудованя нового тїла. Звідси то походить, що найбільші сьвятцї індийскі в Бенаресї навіть не кажуть палити свого тїла по смерти, лиш кинути у воду, щоби оно ще й по смерти зробило добре дїло і послужило зьвірятам за поживу.

V.

Аґра, еї займавости і еї істория. — Сікандра і диямант Когінур. — Тадж Магал або „вінець палат". — Історія Арджманди Бану. — Образ чудової краси. — Найкрасший індийский город. — На плятформі Таджу. — У внутрі гробницї. — Нагробник Арджманди. — Чудо Таджу.

Рамцї звичайного фейлєтона за малі, щоби в них помістити докладний опис всеї краси, всїх богатств, але заразом і всеї біди та нужди Індиї; мусимо длятого обмежити ся лиш на поодинокі головні точки, котрими, як в инших краях так і тут, суть вже по своїй природї міста, де житє суспільне, народне, релїґійне і полїтичне проявляє ся живійше і виразнїйше. Пізнавши отже найсьвятїйше місто Індиї, загляньмо тепер до того, де знаходить ся найкрасший, найвеличавійший і найбогатший памятник штуки будівництва не то вже Індиї, але може й цїлого сьвіта, памятник, котрий здвигнула щира і вірна любов аж до смерти.

То місто Аґра по правім боцї ріки Джамни, найчистїйше місто Індиї. Аґра має нинї около 170.000 жителїв, з котрих більша половина то самі Гінди а може четвертина магометани. Місто має вузкі але чисті улицї і доми на три або чотири поверхи, збудовані по найбільшій части з червоного піскового каменя. Серединою міста іде широка брукована улиця аж до кріпости а друга така улиця єсть вздовж берегів Джамни, від котрої ідуть сходи (ґати) до ріки. Полуднева часть міста єсть анґлїйска і має вже вигляд европейский. До найважнїйших займавостий міста належить передовсїм велика кріпость, збудована великим Моґулом (цїсарем) Акбаром в тім місци, де ріка Джамна творить колїно. Кріпость та звана також „червоним замком" (Лял-Кіла) єсть збудована з червоного каменя і обведена доокола муром, високим на 24 метрів та глубоким ровом. В серединї тої кріпости єсть дуже богато красних і добре удержаних або відновлених будівель, походячих ще з часів великих Моґулів. Так єсть тут н. пр. велика і мала палата, де Моґули уділяли авдиєнций або принимали гостий, велика зеркальна саля, палата цїсаря Джаганґіра і обі т. зв. перлові мошеї, збудовані з білого мармору. На лївім боцї Джамни у великім городї Рам-Баґ знаходить ся велика осьмиугольна гробниця Джаганґірового великого везира, з брамою з піскового каменя і білого мармору, що виглядає як би яка на причуд красна філїґранова робота.

На 8 кільометрів від Аґри єсть славна гробниця цїсаря Акбара Великого, звана Сікандра (по анґлїйски Secundra). Єсть то прекрасний будинок серед великого парку. На

вець завісив хоругов анлійску і закликав: „Нехай жиє Англія!“, селяни замовкли.

— **О катастрофі в Тульонї** надходять отсї близші вісти. Вибух пороху наступив дня 5. марця о пів до 3-ої години рано в магазинї, положенім під Тульоном. О скілько здає ся, вибух викликала злобна рука. В недалекім рові найдено дріт, що сягав аж до самої пороховнї, і він посредством електричности послужив до підпалення пороху. Фаховці однак думають, що експльозию викликав хемічний розклад бездимного пороху. Доси стверджено, що згинуло 70 осіб, а 130 потерпіло рани. З 7 жовнїрів, котрі відбували сторожу при магазинї, чотирох згинуло, а трех віднесло тяжкі рани. В промірі чотирох кільометрів всьо знищене, доми, дерева і всяка рільна культура. Відгомон вибуху було чути аж в Ніцці, а встрясенє відчувано вздовж цїлої Рівієри. В хвили експльозиї гостинцем понад морем їхав віз з чотирма людьми. Страшний напір воздуха кинув віз як лупину до моря, а три подорожні утонули. Для жертв тульоньскої катастрофи ухвалило французке міністерство маринарки 10.000 франків. Рівнож і в парламентї переказано комісиї буджетовій внесене о ухваленє для жертв 200.000 фр. кредиту. Надто париські дневники оголосили складки, котрі зараз першого дня дали 260.000 зр.

Господарство, промисл і торговля.

— **В Товаристві взаїмних обезпечень „Днїстер“** прибуло в місяци лютім с. р. 3.864 важних поліс на суму 2,332.253 зр. обезпеченої вартости з премією 19.018 зр. 72 кр. Разом в січни і лютім с. року видано 5973 важних поліс на суму 4,011.817 зр. з премією 30.345 зр. 28 кр.; попередного року в тих двох місяцях було 4358 поліс на 3,150.983 зр. вартости з премією 23.126 зр. 32 кр.

Шкід в лютім с. р. було 21 случаїв; разом отже від 1 сїчня до кінця лютого було 36 шкід, з котрих 33 виплачено, 1 відшкодованє з причини незаплачення премії відмовлено, 1 шкода лучивша ся при кінци лютого находить ся в ліквідациї, а 1 відшкодованє з причин правних в сумі 235 зр. 83 кр. на разі здержано.

Сума всїх шкід тих разом з коштами ліквідациї виносить brutto 8.101 зр. 18 кр., а по потрученю части реасекурованої випадає шкід на власний рахунок 4.028 зр. 41 кр.

Фонд резервовий з днем 28 лютого 1899 виносить 98.337 зр. 58 кр.

На житє обезпечило ся через „Днїстер“ в Товаристві взаїмн. обезп. в Кракові 5 осіб на капітал 7000 зр.; разом в обох місяцях 16 осіб на капітал 17.600 зр.; премії від давнїйших обезпечень житєвих заплатило 110 осіб в сумі 1772 зр. 5 кр.

Звертаємо увагу наших членів, що „Днїстер“ посїдає головну аґентию Товар. взаїмн. обезп. в Кракові для обезпечень житєвих, щоби наші члени могли свої обезпечення житєві заключати через „Днїстер“.

— **Рахунок Товариства взаїмного кредиту „Днїстер“ у Львові,** стоваришеня зареєстрованого з обмеж. порукою, за місяць лютий 1899.

I. Стан довжний:

		Кор. сот.
1. Удїли членів . . .		56.845 75
2. Фонд резервовий . . .		3.663 30
3. Специяльна резерва . .		318 47
4. Вкладки:		
а) стан на початку лютого 1899 .	446.130·62	
б) вложено в лютім	68.936·45	
разом	515.067·07	
в) винято в лютім	35.348·53	
позістає з кінцем лютого .		479.718 54
5. Сальдо прц. (побраних) . .		10.723 50
6. Зиск з року попередного . .		5.681 89
7. Непіднята дивіденда за р. 1897.		593 99
8. Кошти спору . . .		102 03
9. На рахунок біжучий . .		114 96
Сума .		557.762 43

II. Стан чинний:

		Кор. сот.
1. Позички удїлені:		
а) стан на поч. місяця	470.216·94	
б) удїлено в лютім	30.320·—	
разом	500.536·94	
в) сплачено в лютім	8.828·92	
Стан з кінцем лютого .		491.708 02
2. Готівка в касї з д. 28/2 1899		3.532 —
3. Цінні папери фонду резервов.		3.397 —
4. Цінні папери инші . .		400 —
5. В щадници почтовій (оборот чековий)		1.017 12
6. 7. В инших товарист. і банках.		56.288 10
7. Сальдо коштів адміністрациї .		1.420 19
Сума .		557.762 43

Членів прибуло 49, убуло 6, оставало з кінцем лютого 1899 1.425 членів з 1.468 деклярованими удїлами в сумі 73.400 кор.

Стопа процентова від вкладок $4^1/_2$ прц.; від позичок удїлюваних з додатком на кошти адміністрациї $6^1/_2$ прц.

Курс львівский.

Дня 8 марта 1899.	платять зр. кр.	жадають зр. кр.
I. Акциї за штуку		
Банку гіпот. гал. по 200 зр. . . .	375·—	385·—
Банку кред. гал. по 200 зр. . .	200·—	210·—
Зелїз. Львів-Чернів.-Яси	293·—	296·—
Акциї гарбарнї Ряшів	205·—	212·—
Акциї фабр. Липиньского в Сяноку.	258·—	265·—
II. Листи заставні за 100 зр.		
Банку гіпот. $4^0/_0$ корон	96·50	97·20
Банку гіпот. $5^0/_0$ преміов.	110·30	111·—
Банку гіпот. $4^1/_2{}^0/_0$	100·00	100·70
$4^1/_2{}^0/_0$ листи застав. Банку краєв.	101.00	101·70
$4^0/_0$ листи застав. Банку краєв. .	98·—	98·70
Листи застав. Тов. кред. $4^0/_0$ . .	97·50	98·20
„ „ $4^0/_0$ льос. в 41 літ.	97·50	98.20
„ „ $4^0/_0$ льос. в 56 літ.	96·—	96·70
III. Облїґи за 100 зр.		
Пропінацийні гал.	98·60	99·30
Облїґи ком. Банку кр. $4^0/_0$ II ем.	102·50	—·—
„ „ „ „ $4^1/_2{}^0/_0$	100·50	101·20
Зелїз. льокаль. „ $4^0/_0$ по 200 кор.	97·50	98·20
Позичка краєв. з 1873 по $6^0/_0$	104·—	—·—
„ „ $4^0/_0$ по 200 кор.	97·70	98·40
„ м. Львова $4^0/_0$ по 200 кор.	94·30	95·—
IV. Льоси.		
Міста Кракова	26·50	28·—
Міста Станиславова	53·—	—·—
Австр. червон. хреста (Курс віденьский)	20·—	20·70
Угорскі черв. хреста (Курс віденьский)	11·50	12·—
Італ. черв. хреста (Курс віденьский)	11·—	12·—
Архікн. Рудольфа (Курс віденьский)	28·—	28·75
Базилїка (Курс віденьский)	6·75	7·—
Joszif (Курс віденьский)	3·70	4·40
Сербскі табакові (Курс віденьский)	4·25	5·25
V. Монети.		
Дукат цїсарский	5·63	5·73
Рубель паперовий	1·27	1·28
100 марок нїмецких	58·80	59·25
Доляр америк.	2·40	2·50

ТЕЛЕҐРАМИ.

Відень 9 марта. Амбасадор ґр. Еренталь виїхав до Петербурга, а сербский міністер справ заграничних Джорджевич виїхав до Білграду.

Відень 9 марта. До Pol. Corr. доносять з Петербурга, що там арештовано 300 студентів, а з тих вже 73 видалено в дорозї адміністративній з Петербурга.

Тульон 9 марта. Після урядового донесення напало онотди вечером на вояка стоячого коло маґазину мелєніту 6 не знаних осіб. Вояк стрілив два рази а напастники повтїкали. Єсть здогад, що они хотїли висадити маґазин у воздух.

Париж 9 марта. Міністер Льокроа висказав переконанє, що вибух маґазину з порохом не був дїлом случаю, а імовірно дїлом руки злочинця. Знайдені недалеко касарнї динамітові набої походять з заграничної фабрики.

Льондон 9 лютого. На пирі устроєнім тутешною палатою торговельною був також француский амбасадор Камбон. Виголошено сердечні бесїди, що висказували потребу удержаня добрих відносин Англії з Францією. В тім дусї промавляв і Камбон.

Мадрид 9 лютого. В декотрих містах зробили вояки демонстрацию жадаючи виплати платнї яка їм належить ся.

Білград 9 лютого. Російский радник посольства Манзуров зложив нинї офіцияльну візиту в міністерстві справ заграничних.

четвертій, найвисшій терасї знаходить ся моґила великого Моґула Акбара а єї замикає докола будинок виріжблений з мармору. По за могилою єсть притятий стовп, на котрім давнїйше був славний на весь сьвіт диямант „Когінур“, нинї власність анґлїйскої королевої. Диямант сей дочекав ся найбільшої слави а єго історія сягає аж до 14 століття. Первістно був він власностию раджів в Малві а султан Ала еддін привіз єго в 1304 р. до Дельгі. По битві під Панипут в 1526 р., в котрій погибли султан Ібрагім Лоді і єго союзник, раджа з Ґвальору Бікремаджіт, сторож кріпости Аґра, став тут володітелем цїсар Бабар, перший з династиї Моґулів. Родина Бікремаджітів була тогди в Аґрі. Коли син Бабера, Гумаюм, прийшов до Аґри, хотїли Бікремаджіти втїкати, але їх задержано і увязнено. Они дуже налякали ся і гадали, що їм що найменше заберуть всї маєтки; але Гумаюм не позволив їм і волоса здоймити з голови, а родина з вдячности дала єму з власної волї „пешкаси“ (дарунок) — богато дорогого каміня і сей диямант, що був давнїйше власностию султана Ал-еддіна. Бабар розповідав, що сей диямант був так великої вартости, що треба би дати за него половину денного видатку цїлого сьвіта. Один із єго властителів так високо цїнив сей диямант і так боявся єго стратити, що зашив був в шапку і носив єго день і ніч на голові. Коли єго противник не міг дістати диямант в свої руки не знаючи де він знаходить ся, взяв ся на хитрощі і підійшов жінки раджі а ті зрадили тайну. Тогди при догіднїй нагоді поміняв ся він був нїби на знак мира з шапкою свого противника, котрого запросив був до себе; вхопив просто свому противникови шапку з голови а наложив єму свою і зараз вибіг до сусїдної комнати та розпоров шапку і виймив з неї диямант, котрий так засьвітив, що счудуваний і мов би осліплений вельможа індийский аж крикнув: „Ког-і-нур!“ — що значить: „Гора сьвітла“.

Диямант сей переходив опісля в спадщинї в родинї великих Моґулів і дістав ся внукови Бабара цїсареви Акбарови Великому, по єго смерти був на згаданім повисшім стовпі в гробници а в 1665 р. знайшов ся межи дорогоцїнностями султана Ауренґзеба. Коли опісля султан Джеган дав єго якомусь венецияньскому шлюфареви Гортензиєви Борджа шлюфувати, а той єго зіпсув, то султан не лиш не заплатив єму нїчого, але й наложив на него кару 1000 рупій і шлюфар стратив весь свій маєток. Остаточно диямант Когінур дістав ся в посїданє раджі в Лягорі, від котрого по кровавій битві в 1850 р. відобрали Англїйцї і дарували єго анґлїйскій королевій Вікториї; она дала єго ще раз перешлюфувати і диямант стратив майже половину своєї первістної величини.

Коли цїсар Сікандар Лоді переніс до Аґри свою столицю (в 1504), було тут ще село. Син Бабара переніс був столицю знову до Дельгі і аж коли цїсар Акбар зробив тут свою резиденцию, місто підняло ся і стало велике. Місто по кілька разів видержало напади всїляких ворогів і остаточно дістало ся в руки Англїйців. Нинї оно дуже торговельне і промислове, але що положене досить далеко від головного шляху зелїзницї, хоч сполучене з ним бічною зелїзницею, може лиш з великим трудом удержувати ся на теперішнім становищи. Збіже, бавовна і цукор то найважнїйші єго артикули торговельні.

(Дальше буде).

За редакцию відповідає: **Адам Креховецкий.**

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера. — (Телефона число 569).